

We hebben eten nodig, #Tacloban

INTERVIEW Vlaamse wetenschapper onderzoekt rol Twitter bij rampen. 'Informatie negeren is dom.'

Marten van de Wier

De eerste berichten over de verwoestende impact van orkaan Haiyan kwamen binnen via Twitter. Meteen gingen groepen van zeker honderden digitale amateur-hulpverleners aan de slag om die tweets te vertalen in het Engels en te categoriseren. Waar komt het bericht vandaag? Wat is er nodig: voedsel, water, een dak boven het hoofd, medische hulp? Hoe ernstig is de verwoesting op de foto's die worden geüpload? De groep MicroMappers.com analyseerde in 48 uur tijd 230.000 Filipijnse tweets. Zo hopen ze echte hulpverleners op de grond van dienst te zijn.

Of dat ook zo is, gaat Bartel Van de Walle onderzoeken. Hij is verbonden aan het Tilburg Sustainability Center, dat bij de Universiteit

van Tilburg onderzoek doet naar duurzame ontwikkeling. Vlaming Van der Walle vertrekt volgende week met een team naar de Filippijnen om hulpverleners te vragen hoe ze die digitale informatie hebben gebruikt. "Sociale media vormen een essentiële aanvulling op de klassieke informatiesystemen van hulpverleningsorganisaties. Die informatie negeren zou dom zijn", vindt hij.

Staan hulpverleners open voor informatie via sociale media?

"Er is een evolutie gaande. In Haïti zag je het drie jaar geleden voor het eerst. Hoofdstad Port-au-Prince heeft al een onduidelijk stratenpatroon, en na de aardbeving helemaal. Toen heeft Google luchtfoto's in hoge resolutie online gezet, met de oproep: als je iets herkent, zet

het erop. Heel veel Haïtianen in het buitenland hebben winkels, scholen en cafés benoemd. Die kaarten zijn echt gebruikt. Het was voor hulpverleners een openbaring dat ze plots hulp kregen van niet-professionals. Maar sommige hulpverleners zeggen dat ze er geen tijd voor hebben, of dat ze liever hun eigen informatie gebruiken. Ze zijn bang zijn om de controle te verliezen, of zien het als concurrentie."

Hoe betrouwbaar is die nieuwe informatiestroom?

"Informatie van officiële VN-hulporganisaties is geverifieerd, en bij die online-informatie geldt dat niet. Groepen digitale hulpverleners laten tweets wel twee of drie keer door verschillende mensen categoriseren, om fouten te voorkomen. Natuurlijk is er te manipuleren. Bij de beving in Chili in 2010 zag je twitteraars melden: 'hier liggen heel veel slachtoffers', terwijl dat meeviel toen de hulpverleners arriveerden. Die mensen hoopten zo sneller hulp te krijgen. Maar je zult zien dat dat soort berichten vanzelf weer gecorrigeerd wordt door andere twitteraars uit een gebied."

Op de Filippijnen was met de zwaarst getroffen regio's toch helemaal geen communicatie mogelijk?

"Dat klopt. Als er helemaal geen berichten uit een gebied komen, zegt dat ook iets. Op internet zijn die gebieden dan ook meteen in kaart ge-

Een Filipijnse en haar kind krijgen hulp, na de verwoestende tyfoon. FOTO AP

bracht. Het herstellen van de communicatie is een van de eerste dingen die hulpverleners op de grond doen. Op de Filippijnen kwamen de tweets vooral uit de omgeving van de hoofdstad Manila, en minder van de getroffen eilanden – ook omdat Twitter niet overal even gangbaar is. Maar dan heb je berichten van

familie en vrienden, die melden dat ze zich zorgen maken om mensen in het gebied omdat er nog geen contact is geweest."

Heb je wel wat aan die indirecte tweets?

"Soms heb je niets anders. Ze zijn altijd beter dan geen informatie."

Sorry zeggen ligt niet in de aard van Jansen Steur

Aanklager komt morgen met strafeis tegen oud-neuroloog

Edwin Kreulen

REDACTIE GEZONDHEID & ZORG

Hij vond zichzelf destijds zo'n goede neuroloog, hij had eigenlijk wel een leerstoel aan de universiteit verdiend. Of in ieder geval een 'leerkruk'.

Dat verklaarde Ernst Jansen Steur de afgelopen maand tijdens de strafzaak waarin hij wordt beschuldigd van misdiagnoses en foute behandelingen van negen patiënten – met in één zaak de zelfdoding van een patiënte als gevolg. Zelf is hij genezen van die hoogmoed, zei hij erachteraan, die dateerde van vijftien jaar terug, toen hij persoonlijk de weg ernstig kwijt was en zijn medicijnverslaving de spuigaten uitliep. Maar hij hield vol dat hij bij alle patiënten destijds aanwijzingen had gevonden voor ernstige diagnoses als multiple sclerose of dementie.

Helemaal uit de lucht kwam die hoogmoed nou ook weer niet. Jansen Steur gold destijds als een zeer bekwaam neuroloog en ook zijn collega's bij de beroepsvereniging hadden hem hoog zitten. Zo werd hij werd gevraagd mee te schrijven aan een rapport over de beste behandeling van Parkinson. Was er dan wel iets mis met de psyche van

de neuroloog destijds? Na een aanvankelijke weigering bleek hij toch bereid mee te werken aan psychiatrisch onderzoek. Hoe de persoon van Jansen Steur zo rond de millenniumwisseling – toen de gewraakte behandelingen plaatsvonden – in elkaar zat, moet morgen duidelijk worden als de 'persoonlijke omstandigheden' van de verdachte aan bod komen.

Jansen Steur kwam tijdens de juridische procedures – tuchtzaak en strafzaak – niet naar voren als een gebroken man. Hij verdedigde, soms met verve, de keuzes die hij had gemaakt. Soms zei hij dat hij het nu 'precies zo weer zou doen', andere keren zei hij 'achteraf' in te

Uitspraken Jansen Steur

"Het spijt mij wat er is gebeurd en ook de rol die ik daarin had (-) dat je een behandeling kunt krijgen en dat die door u wordt ervaren als mishandeling."

(tuchtrechter, 1 november)

"Ik voel schroom en schaamte (-) Het is indrukwekkend verwoord hoe afschuwelijk de afgelopen jaren zijn geweest. Daar wil ik het graag bij laten."

(afgelopen woensdag in de rechtbank, na de verklaringen van slachtoffers)

zien dat hij anders had moeten handelen. In de loop van de zaak gaf hij ook fouten toe. Hij keek zijn slachtoffers recht in het gezicht en probeerde aan te geven dat hij meeleefde met het leed in hun leven.

In dat contact met oud-patiënten die vaak vlakbij hem zaten en diverse malen zeer emotioneel vertelden welke schade ze hadden ondervonden, toonde Jansen Steur dat hij op een punt nog niet is veranderd. Excuus maken zit er niet in. Verschillende van de patiënten gaven aan dat die schade al een stuk gedempt zou worden als ze ooit het woord 'sorry' uit de mond van hun toenmalig arts zouden horen. De oud-neuroloog ging op verschillende momenten (zie kader) in de richting van een spijtbetuyging, maar een eenduidig excuus is in negen zittingdagen nog niet gehoord.

Wellicht is dat onder druk van de straf die hem boven het hoofd hangt. Sorry zeggen kan als een bekenenis worden opgevat. "Daar wil ik het graag bij laten", zei hij vorige week na zijn vorm van spijtbetuyging. Of de aanklager dat ook vindt, zal morgen blijken als de strafeis bekend wordt gemaakt. De maximumstraf is twaalf jaar cel, de verwachting is dat als er straf volgt dit flink lager zal uitpakken – mogelijk is een deel ook voorwaardelijk.

Cadeautips nodig?

WINNAAR LIBRIS GESCHIEDENIS PRIJS

WINNAAR AKO LITERAATUURPRIJS

Met deze boeken pak je uit!

kijk voor deze en andere boeken op: metdezeboekenpakjeuit.nl